

Česká republika

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Senice na Hané, okres Olomouc

Žižkov 300, 783 45 Senice na Hané

Identifikátor školy: 600 141 039

Termín konání komplexní inspekce: 19. – 22. a 25. listopad 2002

Čj.:	132 391/02-11053
Signatura:	km2cw104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Senice na Hané byla zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení posledním platným rozhodnutím čj. 1664/99 ze dne 30. dubna 1999 jako zálohovaná organizace.

Škola má ve školním roce 2002/2003 celkem dvanáct tříd s 247 žáky, z nichž 59 dojíždí z jedenácti okolních obcí. Průměrný počet je 21 žák ve třídě, kapacita školy je využita na 59 %. Škola sdružuje školní družinu s kapacitou 25 žáků.

V hlavní budově školy jsou umístěny třídy 5. – 9. ročníku, školní družina a školní jídelna, u budovy je školní hřiště a pozemek. Třídy 1. – 4. ročníku jsou na nedalekém odloučeném pracovišti. Škola nemá vlastní tělocvičnu.

Výuka je organizována podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Rada školy není zřízena.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vyučovacích předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika a tělesná výchova na 1. stupni a český jazyk, německý jazyk, matematika, přírodopis, zeměpis a tělesná výchova na 2. stupni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003
- péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2002/2003, kvality výchovného poradenství

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Na začátku školního roku 2002/2003 byly personální podmínky pro vzdělávání a výchovu žáků z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti členů učitelského sboru a s ohledem na reálné možnosti menší venkovské školy příznivé. Situace v personálním zajištění výuky se postupně narušila odchodem dvou začínajících učitelů, které nahradili pedagogičtí pracovníci s vhodnou aprobační předmětů. Na realizaci vzdělávacích a výchovných záměrů přijatého vzdělávacího programu se podílí sedmnáct pedagogických pracovníků, včetně vychovatelky školní družiny. Z celkového počtu 339 hodin učebního plánu je 36 vyučovacích hodin (14 na 1. stupni a 22 na 2. stupni), což představuje 11 %, vyučováno třemi učiteli, kteří nesplňují kvalifikační požadavky stanovené obecně závaznou právní normou. Částečně se tato skutečnost projevila negativně v kvalitě vyučovacích procesů. Ze sledovaných předmětů byly vyučovány plně kvalifikovanými učiteli s příslušnou aprobační předměty český jazyk, německý jazyk, matematika a zeměpis.

K posilování kompetentnosti a odpovědnosti jednotlivých členů učitelského sboru, k podpoře jejich kooperace při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů a vzájemné informovanosti

i k uplatnění týmového posouzení ustavila ředitelka školy poradní metodické orgány. Učitelům je tím vytvořen prostor ke konfrontaci názorů a k podněcování jejich aktivity a iniciativy. Jako účinný prostředek k ovlivňování jednotlivců je uplatňován osobní kontakt a dialog. V zájmu zkvalitnění a koordinace procesu výchovy a vzdělávání probíhá spolupráce s pracovníky spádových škol. Systém vedení začínajících učitelů, na němž se podílí ředitelka školy a stanovení uvádějící učitelé, je funkční, postrádá však využití profesionality zkušených pracovníků školy při vzájemných hospitacích. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a odborný růst jsou vedením školy vytvořeny příznivé podmínky. Zvyšování kvalifikace je i jedním z prioritních kritérií pro finanční stimulaci učitelů.

Funkčnost kontrolního systému je založena na důsledném a průkazném vyhodnocování plnění stanovených úkolů. Vedení školy účelně využívá poznatky z kontrolní činnosti při hodnocení pracovníků, zejména v souvislosti s přiznáváním nenárokových složek platu. Vnitřní kontrola je zaměřena na vlastní výchovně-vzdělávací proces a organizaci provozu školy. Prioritou hospitační činnosti je sledování a hodnocení práce především začínajících a neaprobovaných učitelů. Výsledky kontrolní činnosti jsou analyzovány, opatření k odstranění zjištěných nedostatků jsou přijímána, jejich účinnost je následně kontrolována. Závěry z kontrolní činnosti jsou zobecňovány na jednáních pedagogické rady a na pracovních poradách.

Ke zkvalitnění komunikace mezi učiteli a žáky byla zřízena žákovská samospráva.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHELEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vnější i vnitřní prostory školy poskytují z hlediska funkčnosti, bezpečnosti, psychohygieny a estetiky velmi dobré podmínky pro výchovně-vzdělávací proces. Škola má dostatek vhodného místa pro výuku i relaxaci žáků. Výjimkou jsou podmínky pro realizaci tělesné výchovy. Škola má sice vhodný venkovní sportovní areál, nemá však vlastní tělocvičnu. Výuku zajišťuje pronájem tělocvičny místní tělovýchovné jednoty. Uvedené prostory, vzdálené od obou budov školy asi 10 minut chůze, jsou na hranici předepsaného minima pro plošně nenáročné druhy cvičení. Nízká kvalita jejich úklidu majitelem nevytváří vhodné prostředí pro výuku. Výstavba nové tělocvičny byla v době inspekce ve fázi zadání projektu. Učebny v obou budovách školy působí esteticky a podnětně, jsou vybaveny názornými materiály souvisejícími s probíraným učivem. Většina kmenových učeben v budově 2. stupně plní funkci odborných učeben. K dispozici jsou i samostatné odborné učebny - tři jazykové, učebna výpočetní techniky, audiovizuální učebna, dílna, cvičná kuchyň, knihovna a keramická dílna. V závislosti na finančních možnostech školy je modernizován žákovský nábytek. Společné prostory jsou vkusně upraveny a vyzdobeny převážně žákovskými pracemi.

Žákům byly školou poskytnuty vhodné učebnice pro všechny předměty, žáci 1. ročníku obdrželi školní potřeby v souladu s platnou právní normou. Standardní vybavení převážně staršími, ale funkčními učebními pomůckami odpovídá finančním možnostem školy a umožňuje realizaci vybraného vzdělávacího programu. Ve sledované výuce byly zpravidla účelně využity. Mnoho pomůcek si vyučující vyrobili sami. Učebna výpočetní techniky je vybavena moderními přístroji, jejich software však umožňuje jen realizaci předmětu informatika. Škola má k dispozici velké množství výukových programů, dosud však nebyla ze strany dodavatele počítačů umožněna jejich instalace a používání.

Materiálně-technické zdroje školy umožňují plnit specifické výukové cíle vyučovacích předmětů a jejich využívání je efektivní.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH A VE SKUPINÁCH PŘEDMĚTŮ

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávání a výchova žáků je organizována podle přijatého vzdělávacího programu.

Výuka sledovaných předmětů je v souladu s učebním plánem a učebními osnovami vzdělávacího programu.

Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno příliš obecné zapisování učiva v hodinách tělesné výchovy.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání s výjimkou předmětu tělesná výchova.

Vedení školy klade důraz na zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu v souladu s prioritami deklarovanými v koncepčních záměrech. Pro spolehlivou kontrolu plnění učebních osnov byly vytvořeny dostatečně účinné mechanismy.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk na 1. stupni

Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla promyšlená. Rozsah učiva byl přiměřený věku žáků, struktura vyučovacích hodin odpovídala stanoveným cílům výuky.

Účinná průběžná motivace, zejména zařazování různých her a soutěží, podporovala aktivitu žáků. Vstupní motivační metody nebyly v dostatečné míře využity. Pozitivně je hodnoceno procvičování pravopisných jevů s důrazem na praktické využití získaných poznatků a názornost vyučování s volbou efektivních metod práce podporujících kooperaci žáků. Zadávané úlohy alternativního charakteru napomáhaly rozvoji tvořivého myšlení žáků a nedovolily jim vytvářet myšlenkové stereotypy. V práci učitelek byly zřejmé znaky moderního vyučování, které uplatňovaly na základě získaných poznatků z dalšího vzdělávání. Ve vyučovacích hodinách čtení nechybělo procvičování správného dýchání, pečlivé artikulace a spisovné výslovnosti. Žáci byli vedeni k uvědomělému spojování obsahu čteného s ilustrací, chápali a správně přiřazovali ukázky z knih k jednotlivým autorům. Jejich literární dovednosti byly po celou dobu výuky příkladně rozvíjeny, žáci prokazovali velmi dobré znalosti. K negativním znakům výuky čtení patřila nediferencovanost úkolů vzhledem ke schopnostem žáků a nedostatečný prostor pro jejich vzájemnou komunikaci. Vyskytla se i výuka se zásadními metodickými a didaktickými nedostatky. Systematická péče o integrované a zohledňované žáky byla patrná ve všech třídách.

Pozitivně působila pochvala a ocenění výkonů žáků. Kontrolou žákovských knížek byla zjištěna dostatečná četnost známek ze všech složek předmětu. V nižších třídách jsou žáci měsíčně hodnoceni slovně, což poskytuje rodičům průběžné informace o úspěchu či nedostatecích žáků ve výuce.

Stimulující atmosféra ve třídách podporovala žáky ve všech jejich činnostech a respektovaná pravidla jednání přispěla k efektivnímu využití vyučovacích dob.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk na 2. stupni

Pozitivem v učebním plánu školy je zařazení nepovinného předmětu cvičení z českého jazyka pro žáky 9. ročníku. Celoroční obsahové a časové rozvržení učiva jazykového vyučování, slohu a literatury bylo zpracováno všemi vyučujícími promyšleně a koncepčně, plně respektuje požadavky učebních osnov, včetně vymezení cílových dovedností.

V jednotlivých ročnících ČŠI sledovala výuku předmětu v jazykovém vyučování, slohu a literatuře. Probíraná učební látka navazovala na probrané učivo, cíle výuky byly vyučujícími jasně a přístupně konkretizovány, účelně materiálně zajištěny, zčásti i podpořeny účinnými motivačními a aktivizačními prostředky.

Žáci jsou vybaveni vhodnými ucelenými řadami učebnic. Sbíрка učebních pomůcek je na standardní úrovni. Ve sledované výuce byla účelně zařazena samostatná práce s jazykovými příručkami, alternativními učebními texty a pracovními listy, funkčně byl využit radiomagnetofon. Nenásilně a efektivně proběhla relaxace žáků při zpěvu s doprovodem hry na klávesové nástroje. Výuka probíhala v optimálním tempu, rozsahem ani náročností učiva nebyli žáci přetěžováni.

Účelnou organizací výuky, střídáním postupů a učebních metod, využitím soutěží, zkušeností žáků, uplatněním jejich znalostí a dovedností z ostatních předmětů se vyučujícím dařilo výukové cíle plnit. K dalším pozitivům náležela propojenost jazykových, stylistických a literárních prvků, vytvoření pracovních návyků žáků, výchovné využití probíraného učiva a dostatek příležitostí pro rozvíjení řečové komunikace. Ve všech vyučovacích hodinách byla v přiměřeném poměru zařazena individuální a společná práce. Skupinové činnosti s uplatněním tvořivosti byly zařazeny jen výjimečně, zcela chyběla diferenciaci.

Průběžné slovní hodnocení výkonů žáků, zčásti s podílem jejich sebehodnocení, četné pochvaly, důsledná kontrola porozumění i opravování jazykové správnosti vzhledem k používanému hanáckému nářečí vytvářely potřebnou zpětnou vazbu a účinně žáky motivovaly. Ojedinele se projevil nezáměr a minimální aktivita žáků. Při hodnocení jejich výsledků v průběhu výuky a v kontrolovaných písemných pracích byly respektovány individuální dispozice integrovaných a zohledňovaných žáků. Z klasifikace v žákovských knížkách některých tříd je však zřejmé, že žáci byli prověřováni pouze písemnou formou, a to i ve slohu a literatuře.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu německý jazyk na 1. a 2. stupni

V učebním plánu jednotlivých tříd 4. - 9. ročníku má výuka cizího jazyka (anglického a německého jazyka) stanovenou základní tříhodinovou týdenní dotaci. V nabídce volitelných předmětů je zařazen anglický jazyk, který si část žáků 9. ročníku zvolila jako druhý cizí jazyk a konverzace v německém jazyce, jejíž obsahovou náplní je zejména zdokonalování produktivních komunikativních dovedností žáků. Pro výuku předmětu německý jazyk na 1. a 2. stupni jsou vytvořeny optimální podmínky personální i materiálně-technické. V obou školních budovách jsou zřízeny odborné jazykové učebny, jejichž funkční, podnětné a esteticky upravené vybavení i uspořádání, soustředění učebních pomůcek a didaktické techniky pozitivně ovlivňuje zájem žáků o předmět a přispívá k efektivitě vyučovacího procesu. Ve všech vyučovacích hodinách byla zajištěna názornost výuky. Častým střídáním činností se změnami pracovního místa, přiměřeným pracovním tempem a formami práce, např. zařazením didaktických her, soutěživých a dramatických prvků byli žáci účinně uvolňováni a aktivizováni.

Stanoveným výukovým cílům odpovídala promyšlená struktura vyučovacích jednotek, zvolené učební metody a formy práce byly přizpůsobeny věku a jazykové vyspělosti žáků. Organizační pokyny byly přesné, žákům srozumitelné a v odpovídající míře udělované německy. Při skupinových a individuálních činnostech byly úkoly diferencovány. Převažovaly kooperativní činnosti s rozdílnou náročností, s nenásilným procvičováním mluvnického učiva, které směřovaly k rozvíjení produktivních komunikativních dovedností žáků. Účelně byla zařazena práce s textem, se slovníkem, kontrola porozumění, nácvik čtení, překladu a reprodukce. Učitelky uplatňovaly výrazný individuální přístup k žákům integrovaným a prospěchově slabším, posilovaly jejich sebevědomí a důsledně dbaly na zpětnou vazbu. Většina žáků projevovala zájem a velmi dobré znalosti.

K úvodní evokaci žáků byly vhodně zařazeny jednoduché dialogy, zpěv a opakování slovní zásoby didaktickou hrou. Aktualizace učiva, průběžné pozitivní slovní a klasifikované hodnocení a pochvaly působily jako významný motivační prvek. Klasifikací v žakovských knížkách jsou hodnoceny vyváženě písemné a řečové jazykové dovednosti.

Podnětná a stimulující pracovní atmosféra přispěla k efektivnímu využití vyučovacího času.

Ve škole jsou organizovány učitelkami cizích jazyků četné aktivity, které ovlivňují vzdělávání žáků a jejich zájem. Vhodnou formou jsou prezentovány výsledky práce, např. Evropský den jazyků, konverzační soutěže, účast v klubu Unesco s výjezdy do zahraničí, dopisování žáků, výstavky a vystoupení před rodičovskou a občanskou veřejností.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu německý jazyk měly vynikající úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika na 1. a 2. stupni

Obsah učiva zařazený v tematických plánech jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Výukové cíle sledovaných hodin odpovídaly standardu vzdělávání a individuálním možnostem žáků. Kladně je hodnoceno, že žáci 9. ročníku mají možnost upevňovat a prohlubovat své znalosti v rámci nepovinného předmětu seminář z matematiky. Ve vyučování byla patrná informovanost vyučujících o žácích se specifickými vzdělávacími potřebami.

Téměř všechny sledované vyučovací hodiny byly velmi dobře připraveny, jejich struktura byla promyšlená. Obsahovaly stručné a efektivní opakování, nová látka byla většinou dobře motivačně uvedena, zpravidla nechybělo shrnutí a procvičení. Výuka, především ve třídách na 1. stupni byla názorná, učitelky volily aktivizující metody a formy práce, využívaly iniciativu žáků a rozvíjely především pamětní techniky učení. Většinou byl uplatňován činnostní charakter výuky, žáci se účastnili skupinových aktivit, mohli pracovat individuálním tempem. Pro zdatnější žáky byly obvykle připraveny další úlohy. Učitelky účelně využívaly také mnoho doplňujících pomůcek, materiálů a didaktických her. Pozitivně na žáky působily aktivačními dotazy, slovním povzbuzením při nezdaru a okamžitou pomocí při řešení úkolů. Výuka s převládajícím frontálním vedením, verbálním předáváním učiva a prací s učebnicí a pracovním sešitem převažovala především ve vyšších ročnících 2. stupně. Řečové dovednosti žáků nebyly rozvíjeny, vyučující tolerovali jednoslovné odpovědi na přesně zadané otázky. Zpětná vazba byla žákům zpravidla poskytována v dostatečném rozsahu, nechyběla analýza chyb. Průběžné hodnocení výkonů žáků bylo převážně pozitivní. Rezervy části vyučovacích hodin se týkaly výraznější vstupní i průběžné motivace a správné organizace činností žáků.

Na dodržování psychohygienických zásad dbali především učitelé na 1. stupni (přiměřené tempo, střídání činností a rytmu, zařazování relaxačních momentů apod.). Vybavení předmětu učebními pomůckami je na standardní úrovni, umožňuje plnit přijatý vzdělávací program.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech zeměpis a přírodopis

Ztížené personální podmínky měly na kvalitu výuky přírodopisu negativní vliv.

Rozčlenění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu se specifickými cíli obou předmětů. V optimální míře s důrazem na geografii místního regionu je zařazena tematika praktického zeměpisu. Plánování učiva volitelného předmětu seminář a praktikum ze zeměpisu v 8. ročníku zdůrazňuje vytváření praktických geografických dovedností žáků. Do učiva obou předmětů je organicky a konkrétně začleněna problematika ochrany člověka za mimořádných situací.

Efektivita výuky zeměpisu a části vyučovacích hodin přírodopisu spočívala zejména v průběžné aktivizaci žáků častým zařazováním skupinové nebo samostatné práce. Žáci hledali správná řešení zadaných úkolů s využitím učebnic, atlasů a odborné literatury, v diskusi své závěry obhajovali. Názornost výuky byla zajištěna dostatečným množstvím vhodných učebních pomůcek i častým využíváním prostředků audiovizuální techniky. Zvolený způsob výuky při dodržování zásad duševní hygieny žáky průběžně motivoval, podněcoval jejich bezprostřední interakci a komunikaci s učitelkami. Závěrečné opakování poskytovalo vyučujícím dostatečnou zpětnou vazbu. Na velmi dobré úrovni jsou samostatné závěrečné práce žáků ze zeměpisu. Žáci se účastní zeměpisných soutěží, projektů a exkurzí. Laboratorní práce z přírodopisu jsou konány ve stanoveném počtu, jejich realizaci však ztěžují zastaralé, částečně i nefunkční mikroskopy.

Negativně jsou hodnoceny nepřesnosti v odborné terminologii některých učitelů, způsob kladení otázek a tolerování často velmi stručných a nepřesných odpovědí žáků.

Část sledovaných hodin přírodopisu byla vedena jednotvárným způsobem. Žáci se výuky účastnili pasivně, s učitelem ani mezi sebou téměř nekomunikovali. Výuka bez potřebné podpory učebních pomůcek a prostředků audiovizuální techniky žáky v dostatečné míře nemotivovala. I přes uvedené nedostatky probíhala v klidné atmosféře.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly v předmětu zeměpis na velmi dobré úrovni, v předmětu přírodopis byly značně rozdílné, celkově průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova

Vzhledem k nepříznivým prostorovým a materiálním podmínkám byla výuka tělesné výchovy ve všech ročnících organizována v dvouhodinových blocích. Její převážná část byla zajištěna vyučujícími s požadovanou kvalifikací. Chybějící odborná způsobilost se projevila dílčími didaktickými, metodickými a věcnými nedostatky.

V celoročním plánování učiva na obou stupních školy převládaly měsíční bloky, na 2. stupni bylo učivo rozvrženo dokonce do pětiměsíčního celku. Obě uvedená členění sice respektovala vstupní úroveň pohybových dovedností žáků a materiální podmínky školy, ale často postrádala vnitřní diferenciaci, kontinuitu mezi jednotlivými ročníky a konkretizaci cílů. Uvedené skutečnosti se odrazily v neprůkaznosti povinné pedagogické dokumentace vzhledem k průběhu vzdělávání a neumožňovaly vedení školy dostatečnou kontrolu kvality výuky předmětu. Přímým pozorováním byla zjištěna nízká úroveň elementárních pohybových dovedností. Dílčím nedostatkem části sledovaných vyučovacích jednotek byla malá fyziologická účinnost a nízká efektivita využití vyučovacího času, způsobená nevhodnou aplikací některých organizačních forem a malým počtem základních vyučovacích pomůcek.

Převážná část vyučování měla činnostní charakter, velmi dobrou kázeň a účelnou strukturu s ohledem na psychohygienické zásady. Příprava na vyučování byla svědomitá, organizace většinou detailně propracovaná, vzájemná komunikace bezproblémová. Žáci byli vhodně motivováni, směřováni k vytvoření správných pohybových vzorců, k redukci špatných

pohybových návyků kompenzací vlastních pohybových stereotypů a vedení k toleranci a respektování spolužáků. Patrná byla snaha o kultivaci pohybového projevu, řetězení pohybových činností, zařazování doplňkových cvičení (zvláště na 1. stupni) a rytmizaci pohybu s využitím reprodukované hudby.

Dodržováním příslušných předpisů dbali všichni vyučující na bezpečnost výuky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy byly v jednotlivých klasifikačních obdobích sledovány a statisticky vyhodnocovány. Ve školním roce 2001/2002 prokázaly vědomosti žáků 9. ročníku prostřednictvím zakoupených srovnávacích testů nadprůměrnou úroveň ve vyučovacích předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika a v oblasti všeobecných studijních předpokladů. Škola porovnává výsledky učení žáků a míru objektivitu při jejich klasifikaci vlastními testy učitelů v předmětech fyzika a chemie. Důsledně jsou vedeny přehledy o přijetí uchazečů na střední školy.

Práce žáků je výrazně prezentována výsledky v soutěžích, olympiádách a při veřejných vystoupeních. I přes nepříznivé materiální podmínky pro tělesnou výchovu se škola zúčastňuje řady sportovních soutěží a sama některé z nich úspěšně pořádá. Veřejnost má možnost seznámit se s výsledky výchovy a vzdělávání i mimoškolní činnosti žáků v podrobně zpracované výroční zprávě o činnosti školy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

SOUČÁSTI ŠKOLY

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Součástí školy je školní družina (ŠD) s jedním oddělením. Počet zapsaných žáků nepřesahuje stanovenou kapacitu uvedenou v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol. V době inspekce do družiny docházel 21 žák 1. – 4. ročníku. Školní družina pracuje pouze v odpoledním čase, pravidelný prázdninový provoz není zaveden.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek pro výchovně-vzdělávací činnost školní družiny ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny ve školním roce 2002/2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Vychovatelka školní družiny splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Činnost školní družiny probíhá v samostatné budově, v prostorné herně vybavené starším udržovaným nábytkem. Na estetické výzdobě herny, šatny i chodby se žáci spolupodílejí svými výrobky. Zastaralé a opotřebované učební pomůcky, literatura, stavebnice a hračky poskytují vychovatelce jen omezený prostor pro výběr výchovně-vzdělávací činnosti. Ve ŠD chybí nezbytné sportovní vybavení pro rekreační a odpočinkové aktivity. S ohledem na konkrétní podmínky a aktuální okolnosti vychovatelka využívá možnost pobytu a činností v sokolovně, keramické dílně a na hřišti.

Stanovený režim dne je vyvážený, pobyt venku je zařazován v dostatečné míře. Zásady bezpečnosti a psychohygieny jsou dodržovány.

Personální podmínky jsou velmi dobré, materiálně-technické podmínky vykazují výrazné nedostatky.

HODNOCENÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Realizace činnosti školní družiny

Program výchovy mimo vyučování navazuje na práci školy. Je rámcově upraven v celoročním plánu činnosti školní družiny pro školní rok 2002/2003. V měsíčních plánech jsou zařazeny zajímavé a netradiční akce a soutěže, některé z nich jsou uskutečňovány ve spolupráci s učitelkami 1. stupně. Vychovatelka se pravidelně zúčastňuje jednání metodického sdružení a pedagogické rady a operativních schůzek s ředitelkou školy.

Provoz školní družiny je správně rozvržen a vyhovuje žákům i jejich zákonným zástupcům. Informace jsou rodičům předávány pravidelně a úplně.

Vnitřní řád je funkční, povinná dokumentace je řádně vedena a pravidelně kontrolována vedením školy.

Realizace činnosti školní družiny je vynikající.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti, náplň a metody volila vychovatelka s ohledem na podmínky a skladbu žáků v oddělení. Při sledovaných činnostech uplatnila formy frontální, skupinové i individuální práce, při nichž respektovala didaktické principy přístupu k žákům. Promyšlenou organizací rozvíjela jejich přirozenou kázeň. V řízených činnostech převažoval verbální projev vychovatelky, která jen zřídka poskytovala žákům prostor pro uplatnění jejich vlastních poznatků a zkušeností. Zvolené metody podporovaly rozvoj fantazie, tvořivosti a seberealizace.

Motivace činností byla aktivizující, hodnocení povzbuzující. Důsledná pozornost byla soustředována na vytváření pracovních dovedností a návyků.

Osobnost žáků byla většinou respektována, k nežádoucím projevům v jejich chování nedocházelo.

Organizaci a průběh činností ve školní družině hodnotí inspekce jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovatel nestanovil zákonným zástupcům finanční příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních výdajů spojených s provozem školní družiny.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Celoroční plán činnosti a měsíční plány ŠD pro školní rok 2002/2003
2. Povinná dokumentace ŠD (Vnitřní řád, přehled výchovně vzdělávací činnosti, docházkový sešit)
3. Pracovní náplň vychovatelky ŠD

ZÁVĚR

Činnost školní družiny je pozitivně ovlivněna personálními podmínkami i spoluprací s učitelkami 1. stupně.

Materiálně-technické vybavení školní družiny umožňuje uskutečňovat záměry deklarované v plánu činnosti pro školní rok 2002/2003. Pro mnohé činnosti však pomůcky chybí, což ovlivňuje finanční možnosti školy i finanční záměry zřizovatele.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny vhodně doplňuje činnost školy a má velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané Školským úřadem Olomouc dne 30. dubna 1999 pod čj. 1664/99 souhlasí s údaji uvedenými ve zřizovací listině vydané dne 22. října 2002 obcí Senice na Hané.

Péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2002/2003 vykazuje škola dvanáct integrovaných žáků (IŽ) se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro všechny žáky jsou vypracovány individuální vzdělávací programy. Při jejich tvorbě byla zohledněna doporučení odborníků. Učitelé se také řídili pokyny k péči o IŽ, které jako metodický list vydala výchovná poradkyně. Rodiče byli s plány seznámeni a o práci se žáky jsou pravidelně informováni. Pro reedukační péči v době mimo vyučování bylo zřízeno pět skupin. Všichni vyučující absolvovali příslušné kurzy pro nápravu specifických poruch učení, využívají zakoupené pomůcky a učební texty. Do reedukační péče bylo zahrnuto dalších pět žáků, kterým speciální pedagogové doporučili zohlednění. V oblasti péče o IŽ se speciálními vzdělávacími potřebami postupuje škola systematicky a kvalitně.

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství tvoří nedílnou součást školy. Aktivity výchovné poradkyně i protidrogové koordinátorky jsou na profesionální úrovni a umožňují žákům, rodičům i učitelům orientaci ve všech sledovaných oblastech (profesionální orientace žáků, péče o žáky

se zdravotními, vzdělávacími i výchovnými problémy, protidrogová prevence, práce se schránkou důvěry apod.).

Přínosem pro žáky, učitele i rodiče jsou také informace na pravidelně aktualizované nástěnce. Výrazným pozitivem je vnitřní evaluace činnosti výchovného poradenství zajišťovaná formou anket a dotazníků pro rodiče a žáky.

Spolupráce školy s ostatními školami

Škola účinně spolupracuje s místní mateřskou školou při přípravě dětí na povinnou školní docházku a s okolními spádovými základními školami v oblastech koordinace výchovy a vzdělávání žáků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace školy
2. Inspekční zpráva z orientační inspekce čj. 0-13-05/9798-863 ze dne 1. prosince 1997
3. Zřizovací listina vydaná obcí Senice na Hané dne 22. října 2002
4. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Olomouc dne 30. dubna 1999 pod čj. 1664/99
5. Povinná dokumentace školy dle § 38 a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů (třídní knihy, třídní výkazy a vybrané katalogové listy žáků, rozvrh hodin, řád školy, zápisy z jednání pedagogické rady za školní roky 2001/2002 a 2002/2003, osobní dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání z personální dokumentace pedagogických pracovníků
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
7. Koncepce rozvoje školy ze září roku 2000
8. Plán práce školy, plán hospitační a kontrolní činnosti na školní rok 2002/2003, plán spolupráce se spádovými školami
9. Plán práce výchovného poradenství s přílohami, pracovní náplň výchovného poradce
10. Tematické plány učiva kontrolovaných předmětů ve školním roce 2002/2003
11. Organizace školy na školní rok 2002/2003
12. Záznamy o činnosti metodických orgánů ve školním roce 2002/2003
13. Hospitační záznamy ředitelky školy a její zástupkyně za školní rok 2002/2003
14. Zápisy z porad se začínajícími učiteli ve školním roce 2002/2003
15. Hodnocení výsledků žáků 9. ročníku srovnávacími testy ve školním roce 2001/2002
16. Pokyny a kritéria pro přiznání osobního příplatku a odměny pedagogického pracovníka, přehled o aktivitách jednotlivých učitelů a výši přiděleného osobního příplatku
17. Vzorek slohových prací, sešitů a žákovských knížek a deníčků, laboratorních prací z přírodopisu tříd VII. B, VIII. A, B školního roku 2002/2003

ZÁVĚR

Ve školním roce 2002/2003 nejsou personální podmínky pro vzdělávání a výchovu stabilizované, z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelů jsou celkově příznivé. Vedení školy vytváří předpoklady pro rozvoj tvořivé a efektivní pedagogické práce. Odborná a metodická pomoc se uskutečňuje prostřednictvím ustavených metodických orgánů. Spolupráce se spádovými školami přispívá ke koordinaci ve vzdělávání a výchově žáků.

Materiální podmínky školy umožňují realizovat výuku v požadovaném rozsahu. V předmětu tělesná výchova je její realizace ztížena absencí vlastní tělocvičny. Učební pomůcky a didaktická technika byly ve vyučovacím procesu využity účelně.

Učební plán zvoleného vzdělávacího programu je dodržen. Osvojované učivo odpovídalo obsahu učebních osnov. Výukové cíle kontrolovaných předmětů byly plněny, k přetěžování žáků nedocházelo. V průběhu sledované výuky byly převážně využívány metody a formy práce aktivizačního charakteru, část výuky byla vedena stereotypním způsobem. Používané vyučovací postupy zpravidla vytvářely předpoklady pro rozvoj řečových dovedností žáků.

Kvalitní péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i profesionalita výchovného poradenství je přínosem k naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy.

V období od poslední orientační inspekce, uskutečněné 18. listopadu 1997, došlo k dílčímu zlepšení v oblasti materiálních podmínek. Byl odstraněn nedostatek v rozvodu pitné vody v jedné školní budově, škola byla v dostatečné míře vybavena prostředky výpočetní techniky. Rovněž byly odstraněny nedostatky ve skladbě rozvrhu hodin.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Ladislav Pluskal	Ladislav Pluskal v. r.
Členové týmu	PaedDr. Michal Kalabis	Kalabis v. r.
	PaedDr. Rudolfa Kukulová	Rudolfa Kukulová v. r.
	Mgr. Zonna Němcová	Zonna Němcová v. r.
	Mgr. Viktor Verner	Viktor Verner v. r.

V Olomouci dne 3. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. prosinec 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Ludmila Fryčáková

Mgr. L. Fryčáková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy Kosmonautů 8 779 00 Olomouc	2003-01-02	132 424/02
Zřizovatel: Obec Senice na Hané Jos. Vodičky 243 783 45 Senice na Hané	2003-01-02	132 425/02

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	připomínky nebyly podány